

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în Antropologie

Anul universitar 2026 - 2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Sociologie / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în antropologie			Codul disciplinei	ALR1103
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Gabriel TROC				
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Anna Iosif				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs, proiector, pc, tablă, platforma Microsoft Teams
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala de curs, proiector, pc, tablă, platforma Microsoft Teams

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Gândește în mod abstract.
CP2	Studiază societăți umane.
CP4	Observă comportamentul uman.
CP12	Sintetizează informații
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT4	Gândește creativ și inovativ.
CT10	Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii

Rezultatele învățării vizate prin disciplină			
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)	Responsabilitate și autonomie
CP1	RI1 : 1. Studentul/a/Absolventul/a descrie și explică noțiuni, concepte și teorii de bază din științele sociale, precum și relațiile dintre acestea în contexte sociale și organizaționale. RI4: 4. Studentul/a/Absolventul/a explică conceptele, modelele și cadrele	RI1 : 1. Studentul/a/Absolventul/a utilizează concepte și terminologia de bază pentru a descrie și a interpreta situații din contexte sociale și organizaționale. RI4 : 4. Studentul/a/Absolventul/a dezvoltă și aplică strategii de rezolvare a problemelor și conflictelor sociale,	RI1 RO: 1. Studentul/a/Absolventul/a aplică cunoștințele dobândite în contexte structurate, urmând sarcinile și instrucțiunile oferite. RI4 RO: 4. Studentul/Absolventul evaluează și optimizează în mod ghidat programe, intervenții și politici sociale,

	teoretice utilizate în proiectarea intervențiilor și politicilor sociale.	fundamentate pe modele explicative ale comportamentului uman.	asumând responsabilitatea impactului acestora.
CP2	RI2 : 2. Studentul/a/Absolventul/a înțelege și explică concepte, teorii și paradigme din cercetarea socială și relația acestora cu metodologiile utilizate pentru studierea structurii și dinamicii sociale.	RI2 : 2. Studentul/Absolventul utilizează metode, tehnici și instrumente (inclusiv digitale) adecvate pentru colectarea și analiza datelor socioeconomice și culturale.	RI2 RO: 2. Studentul/Absolventul realizează și interpretează în mod ghidat observații sociale, asumând responsabilitatea utilizării adecvate a datelor și a interpretării rezultatelor.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/a Studentul/a/Absolventul/a descrie și explică noțiuni, concepte și teorii de bază din științele sociale, precum și relațiile dintre acestea în contexte sociale și organizaționale., în contextul disciplinei Introducere în antropologie. 2. Studentul/a Studentul/a/Absolventul/a înțelege și explică concepte, teorii și paradigme din cercetarea socială și relația acestora cu metodologiile utilizate pentru studierea structurii și dinamicii sociale., în contextul disciplinei Introducere în antropologie. 3. Studentul/a Studentul/a/Absolventul/a explică conceptele, modelele și cadrele teoretice utilizate în proiectarea intervențiilor și politicilor sociale., în contextul disciplinei Introducere în antropologie.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul/a Studentul/a/Absolventul/a utilizează concepte și terminologia de bază pentru a descrie și a interpreta situații din contexte sociale și organizaționale., valorificând abordările specifice disciplinei Introducere în antropologie. 2. Studentul/a Studentul/Absolventul utilizează metode, tehnici și instrumente (inclusiv digitale) adecvate pentru colectarea și analiza datelor socioeconomice și culturale., valorificând abordările specifice disciplinei Introducere în antropologie. 3. Studentul/a Studentul/a/Absolventul/a dezvoltă și aplică strategii de rezolvare a problemelor și conflictelor sociale, fundamentate pe modele explicative ale comportamentului uman., valorificând abordările specifice disciplinei Introducere în antropologie.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Prezentare generală a antropologiei ca știință Teme: Începuturile antropologiei: antropologia ca știință generală a omului. Antropologia modernă și subramurile ei. Tradiții disciplinare de studiere a culturii și societății. Legăturile antropologiei cu alte științe sociale și umane. Termeni și concepte: antropologie filosofică, antropologie fizică, antropologie lingvistică, antropologiei socio-culturală, etnologie, etnografie, antropologie aplicată	prelegerea	
2. Perspectiva antropologiei socio-culturale Teme: Obiectul clasic al antropologiei socio-culturale și transformările acestuia. "Celălalt" înțeles prin diferența culturală. Cercetarea de teren în antropologie și specificul ei metodologic. Cercetarea antropologică între "antropologia din fotoliu" și antropologia "întoarsă acasă". Termeni și concepte: identitate/alteritate, "primitiv", indigen, arhaic, cercetare de teren, cercetare de comunitate, observație participativă, emic/etic, "lentila" antropologică, "studying-up"/"studying down", perspectiva holistă	prelegerea	
3. Sensuri ale "culturii" în antropologie Teme: Sensuri generale ale "culturii": cultură și identitate colectivă; cultura "înaltă" versus cultură "de mase/pop"; opoziția istorică între "cultură" și "civilizație"; cultură și natură. Definiții clasice ale "culturii" în antropologie. Relativismul cultural ca dominantă a perspectivei antropologice asupra Celuilalt. Termeni și concepte: simbol, sistem simbolic, valori, norme, comportamente, paternuri culturale, enculturație, integrare, etnocentrism, relativism cultural, difuziune/aculturație, adaptare, subcultură, naționalism, rasism, etnicitate	prelegerea	
4. Începuturile culturii umane. Elemente de antropologie fizică Teme: Evoluția prin adaptare: adaptarea anatomică; adaptarea prin comportament. Omul comparat cu celelalte primat. Strămoșii omului: primii hominizi: homo habilis, homo erectus, homo sapiens arhaic. Oamenii paleoliticului superior. Evoluție generală și evoluție specifică. Evoluție uniliniară versus evoluție multiliniară, convergentă și specifică. Strategii de adaptare: vânatul și culesul; horticultura; agricultura; păstoritul. Forme culturale specifice strategiilor adaptative. Adaptare culturală și tehnologii materiale. Termeni și concepte: paleontologie, evoluție, mutație, ordinul primatelor, selecția naturală, hominid, australopitec, genetica populațiilor, proces adaptativ, bandă/hoardă/trib/, ecosistem, arie culturală, tip cultural, ecologie culturală, "deșelenește și arde", nomad/sedentar	prelegerea	
5. Limbaj și comunicare Teme: Natura și structura limbajului. Fonologia, morfologia și sintaxa. Sistemul gestual-apelativ. Legătura dintre limbaj, gândire și cultură. Elemente de lingvistică istorică. Termeni și concepte: limbă, limbaj, simbol, semn, semnal, fonem, morfem, kinetică, paralimbaj, dialect, jargon, argou, familie de limbi	prelegerea	
6. Sexualitate, căsătorie, familie	prelegerea	

Teme: Controlul relațiilor sexuale în societățile arhaice. Tabuul incestului și explicația acestuia. Endogamie și exogamie. Sistemul de schimb generalizat. Forme de căsătorie. Termeni și concepte: exogamie, endogamie, leviratul, monogamie, poliginie, poliandrie, monogamie serială, căsătorie între veri încrucișată matrilateral, primogenitură, prețul miresei, dota		
7. Rudenie și descendență Grupuri formate pe baza relațiilor de rudenie: lineajul, clanul, fratria, moietia, înrudirea. Rudenia reală și rudenia fictivă. Forme de descendență: patrilineală, matrilineală, cognatică, dublă, ambilineală, paralelă, intersectată. Limbajul relațiilor de rudenie. Arbori genealogici. Termeni și concepte: consanguinitate, afinitate, grupuri corporatise, ego (genealogic), familie nucleară, familie extinsă, genitor, "calculul" rudeniei, taxonomie nativă	prelegerea, proiecție film, dialogul tematizat	
8. Forme de organizare politică ale populațiilor arhaice Teme: Tipuri de organizare socio-politică: banda, tribul, șefia, statul. Organizarea pe grupuri de descendență. Stratificare și forme de conducere. Conflictul intertribal și rezolvarea lor. Organizarea pe segmente lineajiere. Sisteme politice: necentralizate, centralizate, statale. Sisteme de status în șeferii și state. Forme de control social. Termeni și concepte: grup de descendență, lineaj, totem, big man, statut dobândit, statut asignat, stat arhaic, putere, prestigiu, rol, stratificare, subordonare	prelegerea	
9. Producție și tehnologie Teme: Evoluția formelor de schimb (producție energetică) dintre om și natură: vânatul și culesul, horticultura, agricultura, păstoritul, exploatarea industrială. Domesticirea animalelor și cultivarea plantelor. Difuziunea agriculturii. Teorii ale schimbului om-mediului: determinismul ecologic-cultural; teoria sistemelor de producție. Transformarea umană a ecosistemelor și consecințele ei. Termeni și concepte: ecologie, ecosistem, capacitate de susținere a unui ecosistem; regula diminuării productivității unui ecosistem; sistem de producție; tehnologie; vânător-culegător; țaran; proletar; capitalist	prelegerea	
10. Sistemul economic Teme: Producție, distribuție și schimb la populațiile preindustriale. Forme de proprietate și diviziune a muncii. Schimbul de reciprocitate și forme de redistribuție. Bani și schimbul bazat pe piață. Cercul Kula și potlachul. Termeni și concepte: mecanism de nivelare economică, reciprocitate: generalizată/echilibrată/ negativă, comerț tăcut, consum ostentativ, principiul pieței, economie informală	prelegerea	
11. Religia și supranaturalul Teme: Originile și funcțiile religiei. Puteri și ființe supranaturale. Religie, magie și vrajitorie. Tabuuri religioase și ecologie culturală. Termeni și concepte: animism, spirite ancestrale, sacru, mana, monoteism/politeism, ritual, ceremonie, mit, rit de trecere, rit de intensificare, tabuu, magie prin simpatie, magie prin contagiune, șamanism, divinație	prelegerea	

12. Studii de caz Vrăjitorie și oracole la <i>Azande</i> (Sudan); egalitarism și reciprocitate la <i>Ju/'hoansi</i> (Namibia/Botswana); șamanism și violență la <i>Yanomamö</i> (Brazilia/Venezuela).	prelegerea, studiul de caz, analiza de text	
13. Studii de caz Rudenie și segmentaritate la <i>Nuer</i> și <i>Dinka</i> (Sudan); organizare statală la <i>Zulu</i> (Africa de Sud); nomadism și pastoralism la <i>Basseri</i> (Iran).	prelegerea, studiul de caz, analiza de text	
14. Schimbarea culturală și modernizarea Teme: Forme și mecanisme de schimbare culturală: inovație, aculturație, difuziune, sincretism, cargo cult. Schimbarea forțată în condițiile colonialismului și modernizării. Reacții la schimbarea forțată. Modernizarea și lumea "nedezvoltată"/lumea a treia. Rolul antropologilor în procesele de schimbare culturală și dezvoltare. Termeni și concepte: inovație, difuziune/aculturație, sincretism, cargo cult, colonialism, intervenționism, proiecte de dezvoltare, "empowerment", "advocacy", integrare	prelegerea	
Bibliografie <u>Obligatorie (suport de curs):</u> Mihăilescu, Vintilă , <i>Antropologie. Cinci introduceri</i> , Polirom, Iași, 2008 Mihu, Achim , <i>Antropologie culturală</i> , Dacia, 2002 <u>Suplimentară:</u> Bălășescu, Alexandru , <i>Paris elegant, Teheran incitant</i> , Curtea Veche, 2008 Gal, Susan, Gail Kligman , <i>Politicile de gen în perioada postsocialistă. Un eseu istoric comparativ</i> , Iași, Polirom, 2003 Géraud, Marie Odile et. al. , <i>Noțiunile-cheie ale etnologiei. Analize și texte</i> , Iași, Polirom, 2001 Goody, Jack , <i>Familia europeană. O încercare de antropologie istorică</i> , Iași, Polirom, 2003 Levy-Strauss, C. , 1978, <i>Antropologia structurală</i> , Ed. Politică, București Mihăilescu, Vintilă (coord.), <i>Vecini și vecinătăți în Transilvania</i> , Paideia, București, 2002 Morris, Desmond , <i>Maimuța goală</i> , Editura Art, 2008 Wolf, Eric , <i>Europa și populațiile fără istorie</i> , Editura Arc 2001 Wolf, Larry , <i>Inventarea Europei de Est</i> , Humanitas, 2000		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv Prezentarea detaliilor organizatorice, a scopului și metodelor seminarului precum și a modului de evaluare a activităților.		
2. Perspectiva antropologiei socio-culturale Se discută următoarele texte: Géraud, Marie Odile et. al. , <i>Noțiunile-cheie ale etnologiei. Analize și texte</i> , Iași, Polirom, 2001, pp. 11-25 Bălășescu, Alexandru , <i>Paris elegant, Teheran incitant</i> , Curtea Veche, 2008, pp.15-27 Said, Edward W. , <i>Orientalism</i> , București, Editura ART, 2018, pp. 29-38	analiza de text, dialogul tematizat	
3. Sensuri ale "culturii" în antropologie Se discută textul: Géraud, Marie Odile et. al. , <i>Noțiunile-cheie ale etnologiei. Analize și texte</i> , Iași, Polirom, 2001, pp.89-113	analiza de text, dialogul tematizat	
4. Elemente de antropologie fizică Se discută textul: Desmond Morris , <i>Maimuța goală</i> , Editura Art, 2008, pp.13-56	analiza de text, dialogul tematizat	

5. Limbaj și comunicare Se discută textul: Vintilă Mihăilescu, <i>Antropologie. Cinci introduceri</i>, Polirom, Iasi, 2008, pp. 25-45 Fanon, Frantz, <i>Piele neagră, măști albe</i>, Cluj-Napoca, Editura Tact, 2011, capitolul I	analiza de text, dialogul tematizat	
6. Rudenie și descendență Se discută textul: Goody, Jack, <i>Familia europeană. O încercare de antropologie istorică</i>, Iași, Polirom, 2003, pp. 145-204.	analiza de text, dialogul tematizat	
7. Sexualitate, căsătorie familie Se discută textul: Achim Mihu, <i>Antropologie culturală</i>, Dacia, pp. 298-320 Stoler, Ann Laura, <i>Respectabilitatea imperiului: politica rasei și moralitatea sexuală în culturile coloniale ale secolului XX</i>, American Ethnologist, vol. 16, nr. 4, 1989, pp. 634-645	analiza de text, dialogul tematizat	
8. Etnicitate Se discută textul: Pozsony, Ferenc, <i>Vecinătăți din Transilvania</i>, în în Vintilă Mihăilescu (coordonator), <i>Vecini și vecinătăți în Transilvania</i>, Paideia, București, 2002, pp. 13-50	analiza de text, dialogul tematizat	
9. Producție și tehnologie / Sistemul economic Se discută textul: • Eric Wolf, <i>Europa și populațiile fără istorie</i>, Editura Arc 2001, pp. 22-71 • Eric Wolf, <i>Europa și populațiile fără istorie</i>, Editura Arc 2001, pp. 72-99 • Rodney, Walter, <i>Cum a subdezvoltat Europa Africa</i> (How Europe Underdeveloped Africa), Londra, Verso Books, 2018 [1972], capitolul I, pp. 28-50	analiza de text, dialogul tematizat	
10. Recapitulare/Verificare parțială		
11. Religia și supranaturalul Se discută textul: Levy-Strauss, C., 1978, <i>Antropologia structurală</i>, Ed. Politică, București, pp. 197-289 Evans-Pritchard, E. E., <i>Vrăjitorie, oracole și magie la populația Azande</i>, Oxford, Clarendon Press, 1937, capitolul II, „Conceptul de vrăjitorie ca explicație a evenimentelor nefericite”	analiza de text, dialogul tematizat	
12. Tematică complementară: studii de gen Se discută textul: Gal, Susan; Gail Kligman, <i>Politicile de gen în perioada postsocialistă. Un eseu istoric comparativ</i>, Iași, Polirom, 2003, pp. 11-54. Silvia Federici – <i>Caliban și Vrăjitoarea – Marea Vânătoare de Vrăjitoare din Europa</i>, Ed. Hecate 2016 pp. 260-328	analiza de text, dialogul tematizat	

13. Tematică complementară: Schimbarea culturală și modernizarea Se discută textul: Larry Wolf , <i>Inventarea Europei de Est</i> , Humanitas, 2000, pp. 15-34 Freire, Paulo , <i>Pedagogia oprimaților</i> , New York, Continuum, 2000, capitolul II, pp. 71-83	analiza de text, dialogul tematizat	
14. Recapitulare finală, comunicarea evaluării la seminar		
Bibliografie <u>Obligatorie:</u> este menționată mai sus pentru fiecare întâlnire. <u>Suplimentară:</u> Tateo, Giuseppe, <i>Sub semnul crucii. Catedrala Mântuirii Neamului și construcția de biserici în România postsocialistă</i>, Polirom, 2024 Ana, Daniela, <i>Wine Is Our Bread. Labour and Value in Moldovan Winemaking</i>, Berghahn Books, 2022 Graeber, David și Wengrow, David, <i>Zorii tuturor lucrurilor. O nouă istorie a omenirii</i>, Polirom, 2022 Ghodsee, Kristen, <i>Second World, Second Sex, Socialist Women's Activism and Global Solidarity during the Cold War</i>, Duke University Press, 2019 Engelke, Matthew, <i>How to think like an Anthropologist</i>, Princeton University Press, 2018 Herzog, Dagmar, <i>Unlearning Eugenics. Sexuality, Reproduction and Disability in Post-Nazi Europe</i>, University of Wisconsin Press, 2018 Mintz, Sidney W., <i>Sweetness and Power: The Place of Sugar in Modern History</i>, New York, Penguin Books, 1986		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Însușirea corectă a conceptelor și înțelegerea relaționării acestora; însușirea conținuturilor specifice fiecărei teme.	Examen scris în sesiune	50%
9.5 Seminar/laborator	Lecturarea bibliografiei obligatorii; redactarea de note de lectură; participarea la discuții; implicarea în activități organizate pe grupuri	Prezența este obligatorie la cel puțin 8 seminarii. Nota la seminar este compusă din: • 60% - intervenții la seminar pe parcursul semestrului, pe baza textelor obligatorii și a grilelor de lectură. Participarea activă presupune: întrebări, comentarii, reflecții critice și reacții la intervențiile colegilor la cel puțin 6 seminarii. La fiecare seminar, unul sau mai mulți studenți	50%

		vor avea rolul de moderatori ai discuției. Aceștia vor pregăti, pe baza lecturilor obligatorii, câteva întrebări și teme de dezbatere, vor identifica principalele argumente ale autorilor și vor coordona discuția împreună cu cadrul didactic. Fiecare student va îndeplini acest rol cel puțin o dată pe parcursul semestrului. • 40% - o prezentare individuală/în echipă Fie 1. Prezentarea și analiza critică a unui text etnografic publicat pe blogul Antropedia. Studenții vor identifica tema cercetării și principalele argumente, discutând relevanța textului în raport cu conceptele abordate în cadrul seminarelor. Sau 2. Realizarea unui mic proiect de cercetare antropologică pornind de la un obiect ales de studenți. Folosind materiale vizuale și documentare (fotografii, reclame, articole de presă, arhive, texte literare etc.), studenții vor urmări modul în care obiectul a fost reprezentat și utilizat în diferite contexte istorice și sociale.	
--	--	---	--

9.6 Standard minim de performanță - Minim nota 5 la seminar (+ prezența la minim 8 întâlniri de seminar pentru toți studenții care au acest curs ca Obligatoriu). - Minim nota 5 la curs, obținută în examenul scris din sesiune Studenții care nu au promovat seminarul pot participa la examenul scris din sesiune, iar dacă au obținut minim 5, nota li se păstrează pentru anul academic următor. La fel, studenților care au promovat seminarul, dar nu au obținut minim 5 la examenul din sesiune, li se consideră nota de la seminar pentru anul academic următor. Studenții care nu au promovat seminarul (sau nu au îndeplinit condițiile minime de prezență), trebuie să reia seminarul în anul academic următor. Condițiile de mai sus se păstrează pentru toate sesiunile de restanțe și lichidare. Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată. Lecturile indicate în bibliografia pentru seminar pot suferi schimbări de-a lungul semestrului. Este responsabilitatea studentului să fie la curent cu toate modificările făcute, verificând săptămânal platformele cursului și seminarului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă		
Data completării: 07.09.2026	Semnătura titularului de curs Gabriel Troc	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament: 14.09.2026	Semnătura directorului de departament Ionut Foldes	